

Tjänsteskrivelse

Datum

2026-03-09

Vår referens

Mikael Lindberg

HR-konsult

mikael.lindberg@malmo.se

Nämndinitiativ (M) Ny rutin beträffande polisanmälan av alla misstänkta brott i Malmös grundskolor **GRF-2026-630**

Sammanfattning

Förvaltningen konstaterar att det inte finns några uttryckliga rättsliga hinder mot att införa en huvudregel om att polisanmäla alla misstänkta brott i grundskoleverksamheten. Däremot innebär en sådan rutin betydande praktiska, arbetsrättsliga och skollagsrelaterade konsekvenser som gör att förvaltningen inte rekommenderar ett genomförande. Det är samtidigt viktigt att tydliggöra att dagens process redan innebär att misstanke om brott alltid tas på allvar och att ställningstagande om polisanmälan görs tidigt i utredningen. Vid varje signal om misskötsamhet provas frågan om polisanmälan skyndsamt. Detta görs även genomgående under ärendets gång om nya uppgifter tillkommer, i enlighet med gällande rutiner.

En generell huvudregel medför betydande risker för integritet, arbetsmiljö, förtroende och organisatorisk stabilitet. Den riskerar att skapa oro för både personal och elever, leda till polisanmälningar utan tillräckligt underlag samt påverka både hantering av ärende och kommunikation i verksamheten.

Obligatorisk polisanmälan skulle försvåra arbetsgivarens möjlighet att genomföra arbetsrättsliga utredningar och fatta beslut inom den tvåmånadersfrist som lagen kräver, vilket riskerar att omöjliggöra proportionerliga disciplinära åtgärder såsom skriftlig varning. Rutinen är även svårförenlig med skollagens krav på att rektor måste göra en individuell prövning i varje enskilt elevärende och bedöma om övervägande skäl talar emot en anmälan.

Förslag till beslut

1. Grundskolenämnden förslås avslå nämndinitiativet

Beslutsunderlag

- [Här kommer namnet på de handlingar som ligger till grund för beslutsförslaget hämtas in automatiskt. Du behöver inte skriva något under denna rubrik.]

Beslutsplanering

Grundskolenämndens arbetsutskott 2026-01-16

Grundskolenämnden 2026-01-28

Grundskolenämndens arbetsutskott 2026-02-13

Grundskolenämnden 2026-02-25

Grundskolenämndens arbetsutskott 2026-03-13

Grundskolenämnden 2026-03-25

Beslutet skickas till

[Här skriver du vem beslutet ska skickas till efter att protokollet är justerat, ange funktion eller organisation. Uppgifterna överförs till protokoll och protokollsutdrag. I fliken expediera till, på ärendekortet, anger du fullständiga uppgifter som exempelvis e-postadress, som en information till nämndsekreteraren. Om beslutet inte ska expedieras, kan denna text och rubrik tas bort.]

Ärendet

Inledning och potentiell påverkan

Att hantera misstankar om brott i skolmiljö innebär att hänsyn tas till flera olika delar samtidigt. Skolan är både en arbetsplats och en miljö där barn och unga vistas dagligen, och beslut om hur en misstanke ska hanteras får betydelse för elever, personal och verksamheten. I varje enskilt ärende behöver arbetsgivaren förhålla sig till elevens situation, arbetsgivarens ansvar, arbetsmiljöperspektiv och de rättsliga ramar som gäller för både skolans uppdrag och arbetsgivarens skyldigheter. Dessa olika aspekter är inte alltid helt samordnade, vilket gör att hanteringen av misstänkta brott involverar flera parallella överväganden.

Centrala frågor i sammanhanget handlar om när en polisanmälan ska göras och om vilken princip som ska styra beslutet. Det rör sig i praktiken om två olika modeller: en där polisanmälan görs direkt när en misstanke uppstår och en där arbetsgivaren först genomför en inledande arbetsrättslig utredning för att fastställa om det finns omständigheter som motiverar att en polisanmälan görs. Båda modellerna utgår från lagstiftningens ramar samt skolans och förvaltningens ansvar, men de bygger på olika logiker och kan därför medföra olika konsekvenser i verksamheten.

I en modell där polisanmälan görs direkt vid misstanke syftar ordningen till att säkerställa att händelser som kan vara brottsliga snabbt överlämnas till rättsväsendet som har ansvar för att utreda brott. Denna modell kan innebära att polisen får möjlighet att påbörja sin utredning i ett tidigt skede, vilket i vissa situationer kan vara betydelsefullt. Samtidigt aktualiseras andra omständigheter som behöver beaktas. När en polisanmälan görs innan en utredning hunnit genomföras kan anmälan vila på initiala uppgifter som ännu inte är klarlagda. Det kan innebära att externa processer initieras i situationer där händelsen senare visar sig inte vara allvarlig, ha en annan

karaktär eller där uppgifter förändras. I sådana fall kan det också påverka skolans interna utredningar, eftersom dessa behöver förhålla sig till att en brottsutredning pågår parallellt.

I en modell där arbetsgivaren först gör en inledande utredning finns möjlighet att klargöra vissa grundläggande omständigheter innan beslutet om polisanmälan tas. Det kan exempelvis handla om att fastställa vilka personer som är inblandade, vad som har inträffat enligt de uppgifter som finns, och om dessa omständigheter kan omfattas av misstanke om brott. Denna modell kan underlätta arbetsgivarens interna hantering och ge ett tydligare beslutsunderlag. Det finns samtidigt andra omständigheter som behöver beaktas även i denna modell. En inledande intern utredning behöver genomföras skyndsamt och utan att inkräkta på eller fördröja en polisanmälan när det är nödvändigt. I vissa situationer kan det vara svårt att avgöra hur mycket som kan eller bör utredas innan en polisanmälan görs, särskilt när uppgifter framkommer successivt.

Arbetsgivaren har samtidigt en skyldighet att utreda om det förekommit fel eller försummelse i tjänsten i relation till anställningsavtalet. Detta innebär att arbetsgivaren behöver inhämta tillräcklig information för att förstå händelsens innebörd i ett arbetsrättsligt perspektiv, oberoende av om händelsen även kan ha brottsliga inslag. Den inledande utredningen syftar därför till att klarlägga faktiska omständigheter som kan påverka anställningsförhållandet och ligger till grund för eventuella arbetsrättsliga åtgärder.

I båda modellerna aktualiseras frågor kopplade till målsäganden. I dagens ordning är det arbetsgivaren som fattar beslut om polisanmälan, men den brottsutsatta involveras i processen för att säkerställa att hans perspektiv tas med i bedömningen. Att inhämta den brottsutsattas synpunkter innebär inte att beslutanderätten överförs till individen, utan är en del av arbetsgivarens skyldighet att göra en korrekt och proportionerlig helhetsbedömning. Efter en sådan bedömning kan arbetsgivaren, oavsett den brottsutsattas inställning, genomföra en polisanmälan när omständigheterna kräver det.

Integritetsfrågor aktualiseras också i båda modellerna, men på olika sätt. Vid omedelbar anmälan kan en person bli föremål för en extern utredning innan skolans interna bild av händelsen hunnit tydliggöras, och där uppgifter som senare visar sig vara missvisande redan har lämnats vidare. I den utredningsbaserade modellen kan vissa omständigheter klarläggas internt innan information lämnas över, men det förutsätter också att arbetet utförs på ett sätt som inte påverkar en eventuell framtida brottsutredning.

Arbetsmiljö- och arbetsrättsliga aspekter berörs även här. En direkt polisanmälan kan innebära att den interna utredningen behöver begränsas under tiden polisens arbete pågår, vilket kan påverka arbetsgivarens möjligheter att fullgöra sin utredningsskyldighet och fatta arbetsrättsliga beslut i tid. En utredningsbaserad modell ger möjlighet att samla in viss information innan polis involveras, men det kan samtidigt innebära att skolans inledande bedömningar får betydelse för hur och när polisen kommer in i ärendet.

En modell med omedelbara anmälningar kan leda till fler polisanmälningar än i dag, vilket kan påverka hur verksamheten uppfattas internt och externt. Då polisanmälan inte utgör vägande skäl för avstängning av medarbetare kan det medföra att förvaltningen har medarbetare i tjänst som samtidigt är polisanmälda. En utredningsbaserad modell innebär att skolan behöver göra en bedömning av situationen innan den lämnas över. Polisanmälan görs baserat på arbetsgivarens utredning av händelsen.

Sammanfattningsvis innebär båda modellerna att olika delar av skolans och förvaltningens ansvar, interna processer och relationer påverkas. Skillnaderna handlar om vad beslutet om polisanmälan grundas på och hur respektive modell förhåller sig till frågor om målsägande, integritet, arbetsrätt, arbetsmiljö och skolans samlade uppdrag.

På vilket sätt en polisanmälan skulle begränsa arbetsgivarens möjligheter att vidta arbetsrättsliga åtgärder

En polisanmälan skulle kunna innebära att arbetsgivaren inte kan vidta disciplinära åtgärder då arbetsgivaren har en tidsfrist att förhålla sig till. Tidsfristen för arbetsrättslig åtgärd är två månader och ärenden ska därför utredas och hanteras skyndsamt, för polisanmälan finns dock ingen tidsfrist.

Om polisanmälan som huvudregel gäller så har arbetsgivaren inte rätt att utifrån utredning tilldela adekvat disciplinär åtgärd i enlighet med kollektivavtal som utredning visar. Majoriteten av arbetsgivarens arbetsrättsliga utredningar landar i att arbetsgivaren vid fel och försummelse i tjänsten vidtar disciplinär åtgärd i enlighet med kollektivavtal. Föreslagen åtgärd i merparten av ärendena är tilldelning av skriftlig varning. Detta hindras av föreslagen processgång.

Hur en sådan rutin förhåller sig till huvudmannens ansvar enligt skollagen,

Elev

En sådan rutin skulle medföra att huvudmannen inte kan ta sitt ansvar att säkerställa att rektor utför sitt uppdrag i enlighet med skollagen. Kap 6a §10 statuerar att övervägande skäl behöver tas i beaktande vid varje enskild händelse. Övervägande skäl betyder att rektor måste utreda om en polisanmälan kan innebära allvarlig skada för eleven.

Utredningen behöver också innehålla att rektorn undersöker om rättsväsendet redan är inkopplat, om annat brott föreligger, om brottet är proportionerligt i relation till syfte och konsekvenser av en polisanmälan undersöka samt om annan lagstiftning kan väga tyngre, exempelvis barnkonventionen.

Personal

Skollagen kan inverka på utgången i en arbetsrättslig utredning. I övrigt så används inte skollagens som lagrum inom arbetsrätten.

Vilka rättsliga hinder som konkret skulle föreligga mot att införa en huvudregel om polisanmälan vid misstanke om brott,

Personal

Det finns inga rättsliga hinder mot att införa en huvudregel om polisanmälan vid misstanke om brott såsom nämndinitiativet har beskrivit att en sådan hantering ska gå till. Dock ser förvaltningen att ett sådant förfarande kan ha en påverkan utifrån flera aspekter och få konsekvenser i förvaltningen. Dessa konsekvenser innebär i praktiken att rutinen riskerar att bli svårförenlig med god förvaltningssed och arbetsgivarens skyldigheter enligt både arbetsmiljö- och arbetsrättslig lagstiftning.

Elev

Kap 6a §10 skollagen. Om det kan misstänkas att ett brott begåtts av någon som är elev ska rektorn anmäla brottet till Polismyndigheten om inte övervägande skäl talar emot det. För att rektor ska kunna avgöra om övervägande skäl finns, måste en individuell bedömning göras vid varje händelse.

Ansvariga

[Här kommer namnet på de chefer som i systemet har godkänt ärendet inför nämnd att hämtas in automatiskt. Du behöver bara skriva något under denna rubrik om du INTE kommer att få ärendet godkänt digitalt.]